

V Kyjevě se připravuje globální deklarace o životním prostředí Ukrajiny. Příspěvek za ČR přednesl náměstek Lehejček

21.10.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Od 20. do 21. 10. 2023 probíhá v Kyjevě mezinárodní konference na vysoké úrovni "United for Justice. United for Nature", na které se schází experti a vrcholní politici z celého světa.

Společně se zaměřují na výzvy vyvolané ničivým dopadem nespravedlivé agrese Ruska proti Ukrajině na životní prostředí, konkrétně na posuzování škod na životním prostředí způsobené válkou, zajištění odpovědnosti za ně a postupnou obnovu. Konferenci spolupořádá Generální prokuratura a Ministerstvo ochrany životního prostředí a přírodních zdrojů Ukrajiny. U řečnických pultů se střídají hlavy států, ministři, vedoucí představitelé státních a mezinárodních institucí a významní odborníci na mezinárodní právo. Českou republiku a její resort životního prostředí zastupuje náměstek ministra životního prostředí Jiří Lehejček (Piráti).

*„Vedle obrovského lidského utrpení jsme hluboce znepokojeni škodami na životním prostředí, které každodenně od února loňského roku působí ruská invaze na Ukrajinu. Česká republika vloni v létě jako první zařadila dopady války na Ukrajině na životní prostředí na program neformální Rady pro životní prostředí. Ukrajinský ministr životního prostředí Ruslan Strilec a ministři evropské sedmadvacítky se během ní shodli na potřebě systematicky mapovat a následně odstranit dopady ruské agrese na životní prostředí Ukrajiny, tento úkol je pro nás závazkem, který se snažíme naplňovat. Rusko a její představitelé musí nést plnou zodpovědnost nejen za zbytečné lidské tragédie a škody na infrastruktuře, ale i dopady ruské války na životní prostředí, protože pokud je zničené a nefunkční, lidské utrpení trvá,“ uvedl **náměstek ministra životního prostředí Jiří Lehejček.***

Válka na Ukrajině jasně ukazuje, že ruské vojenské operace, jako například záměrné útoky na průmyslová zařízení nebo vodní zdroje, mají kromě jiných fatálních dopadů na obyvatelstvo také závažné důsledky v podobě rozsáhlé, komplexní a dlouhodobé degradace životního prostředí, která přetrvává ještě dlouho po ukončení bojů a má negativní dopad na výsledky dlouhodobého úsilí mezinárodního společenství v boji proti změně klimatu a snižování emisí všech toxických a znečišťujících látek.

Rozsah a intenzitu dosud skrytých dopadů na životní prostředí lze v současné době pouze odhadovat, mnohé je však už známo. Již nyní je proto možné říci, že ruská agrese působí rozsáhlou kontaminaci životního prostředí skrze útoky na jadernou infrastrukturu či Kachovskou přehradu poškozující úrodné ukrajinské půdy, které jsou zaminované, ničí celé ekosystémy například záměrným zapalováním lesů a likviduje biodiverzitu, kdy v návaznosti na operace ruské černomořské flotily zahynulo již 50 000 tamních delfínů. Emise skleníkových plynů, které ruská válka ročně vypustí do ovzduší se rovnají emisím České republiky. Takové škody neznají státních hranic, přičemž mezinárodní úsilí Ukrajinců směřuje k tomu, aby utrpení způsobené škodami na životním prostředí trvalo co nejkratší dobu a současní i budoucí agresori kdekoli na světě věděli, že v rámci válečných reparací zaplatí i škody na životním prostředí.

„Na bilaterální úrovni chce Česká republika realizovat na Ukrajině, konkrétně v Dněpropetrovské oblasti, projekt české rozvojové spolupráce. Díky němu můžeme pomoci Ukrajině a předat zkušenosti, které má Česká republika v oblasti odstraňování ekologických škod. Čeští odborníci již

*na Ukrajině působili, třeba při odběru a analýze vzorku ze dna zničené přehrady Kachovka, ta je technologicky propojena s největší jadernou elektrárnou v Evropě - Záporožskou jadernou elektrárnou, která kvůli ruským útokům vystavuje svět riziku jaderné katastrofy," přiblížil **náměstek Lehejček**.*

Cílem probíhající konference "United for Justice. United for Nature" je připravit návrh Kyjevské environmentální deklarace, která vytvoří právní základ pro vytvoření Globální platformy pro posuzování škod na životním prostředí v důsledku války. Další diskuse k návrhu deklarace mají pokračovat na okraj prosincového klimatického summitu OSN COP28 v Dubaji. Česká republika aktivně podporuje koordinovanou globální reakci na odsouzení a připsání zodpovědnosti, vyhodnocení a řešení ekologických škod způsobených válečným konfliktem za pomoci soustředěného úsilí o efektivní a transparentní poskytování pomoci postiženým regionům (příklad spolupráce MŽP).

https://www.mzp.cz/cz/news_20231021_V-Kyjeve-se-pripravuje-globalni-deklarace-o-zivotnim-prostredi-Ukrajiny